

งานวาดเส้นร่วมสมัย : DRAWING

Rama IX Art Museum Foundation

ภาพปกหน้า

"แบบร่างรูปเหมือนจิ๋ม"

โดย อรวรรณ สานะเสน

Front Cover

"Sketch, Jib's Portrait"

by Uab Sanasen

งานวาดเส้นร่วมสมัย **DRAWING**

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

งานวาดเส้นร่วมสมัย

Drawing

Thai Contemporary Art Exhibition Project on the Auspicious Occasion of
60th Anniversary of Silpakorn University

Organized: Art Centre, Silpakorn University

Exhibition curator: Vichoke Mukdamane

Artists: Chakod Namsam

Text: Vichoke Mukdamane

Published: Art Centre, Silpakorn University

Design: Art Centre, Silpakorn University

Photography: Upos Chotpanatwanond

Press and public relation: Sasamon Surasang

Translated: Sasvorn Samratpakdee, Warat Pongumyongkul

First edition: August 2002, 1500 copies

ISBN: 974 272 584 5

Printed: Arhan Printing and Publishing P.L.C.

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม
ART CENTRE, SILPAKORN UNIVERSITY
<http://www.art-centre.su.ac.th>

งานวาดเส้นร่วมสมัย DRAWING

Rama IX Art Museum Foundation

โครงการศิลปกรรมไทย

เนื่องในโอกาสครบ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร

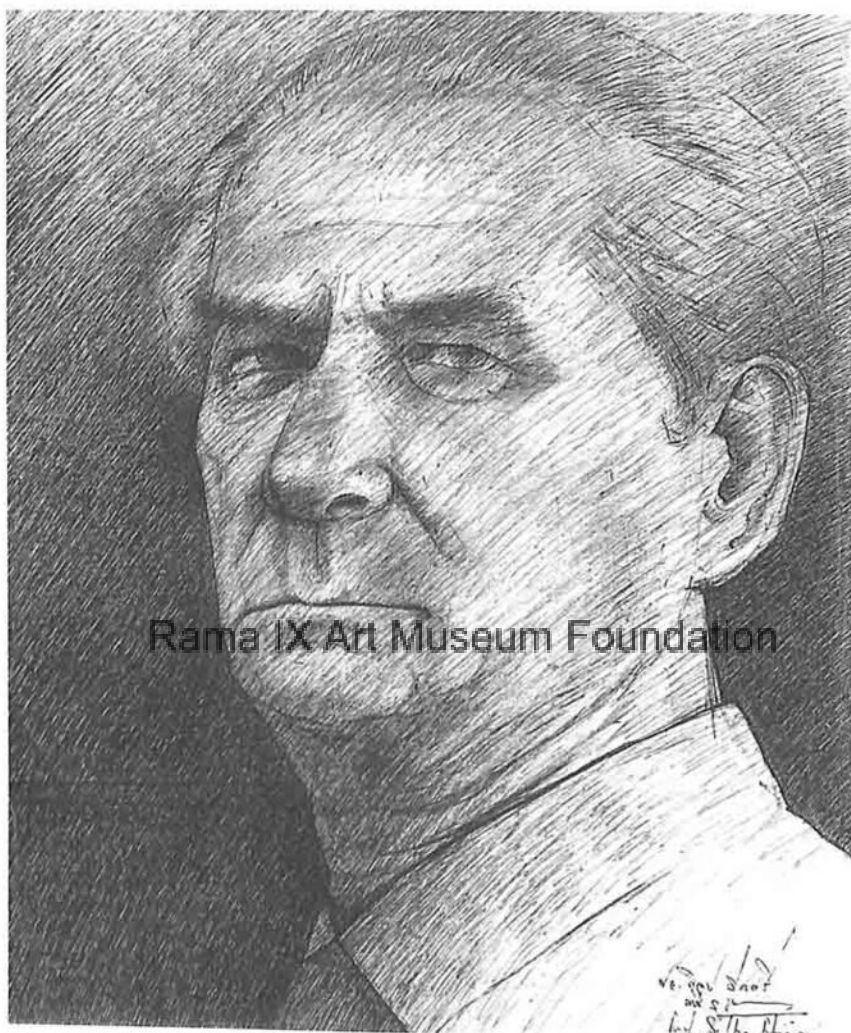
**Thai Contemporary Art Exhibition Project on
the Auspicious Occasion of 60th Anniversary
of Silpakorn University**

ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร
15 กันยายน - 5 ตุลาคม 2545

at Silpakorn University Art Gallery
Wang Tha Pra, Na Pra Lan Rd., Bangkok, Thailand
15 September - 10 October 2002

ณ ห้องแสดงงาน ชั้น 4 เดอะ สิลอม แกลเลอรี
กรุงเทพมหานคร
10 - 30 ตุลาคม 2545

at The Exhibition Hall 4th Floor, the Silom Galleria
Bangkok, Thailand
10 - 30 October 2002

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี โดย ศาสตราจารย์วิจิตร

สารบัญ

Contents

คำนำ	6
Preface	
โครงการ งานวาดเส้นร่วมสมัย	8
Project "Drawing"	
บทความ	
Article	
ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี	10
โรงเรียนประณีตศิลปกรรม	13
กำเนิดมหาวิทยาลัยศิลปากร	16
วิโชค มุกดามณี	
การวาดเส้น	20
ชุลติ นิ่มเสมอ	
ผลงานในนิทรรศการ	38
Work on Exhibition	
ประวัติศิลปิน	162
Biography	
คณะกรรมการดำเนินงาน	174
Committee	
ขอขอบคุณ	176

Rama IX Art Museum Foundation

คำนำ

รากเหง้าของมหาวิทยาลัยศิลปากร เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อ ศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี ก่อตั้ง “โรงเรียนประณีตศิลปกรรม” ในปี พ.ศ. 2477 เปิดสอน ศิลปะให้แก่ข้าราชการสังกัดกรมศิลปากร และหนุ่มสาวที่รักชอบงานศิลปะ ครั้นต่อมาในปี พ.ศ. 2480 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนศิลปากร แผนกช่าง” และในปี พ.ศ. 2486 ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี หลวงวิจิตร วาทกร และคณาจารย์ของโรงเรียนศิลปากรแผนกช่าง ได้รวมแรงร่วมใจกัน ยกร่างหลักสูตรเพื่อก่อตั้งมหาวิทยาลัยศิลปากรขึ้น มีคณะจิตรกรรมและ คณะประติมากรรม เปิดสอนการวาดภาพและการปั้นรูป ต่อมาจึงได้รวมเป็น คณะจิตรกรรมและประติมากรรม ภายหลังจึงได้เปิดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะโบราณคดี และคณะมัณฑนศิลป์ ตามลำดับ

จากปี พ.ศ. 2486 มาจนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยศิลปากรมีวิวัฒนาการ ขึ้นตามลำดับ โดยขยายวิทยาเขตขึ้นอีก 2 วิทยาเขตคือ วิทยาเขตพระราชวัง สนามจันทร์ เปิดสอนสาขาอักษรศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ และสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2542 ได้เปิดสอนสาขารัฐศาสตร์ เพื่อเปิดสาขาวิชาด้านการจัดการ สาขาสัตวบาล และสาขาที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้จัดตั้งคณะดุริยางคศาสตร์ขึ้นในปี พ.ศ. 2542 เปิดสอนทางด้านดนตรีขึ้น ณ สำนักงานอธิการบดี ตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ดังนั้น ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีคณะวิชาที่เปิดสอนรวมทั้งสิ้น 12 คณะวิชาด้วยกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นสถาบันศิลปะของชาติที่ผลิตบัณฑิต ศิลปิน และนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถให้แก่ชาติบ้านเมือง ทำคุณประโยชน์ ในงานศิลปวัฒนธรรมและงานอื่นๆ มากมาย และในวาระที่มหาวิทยาลัย มีอายุครบ 59 ปี ในวันที่ 12 ตุลาคม 2545 และก้าวเข้าสู่ช่วงแรกของอายุ

60 ปี หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงได้จัดทำ “โครงการศิลปกรรมไทย เนื่องในโอกาสครบ 60 ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร : งานวาดเส้นร่วมสมัย” ขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึงความสำคัญของสถาบันและรำลึกถึงศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ผู้ก่อตั้งสถาบัน เชื่อเชิญศิลปินแห่งชาติ ศิลปินชั้นเยี่ยม ศิลปินอาวุโส ศิลปินอิสระ และคณาจารย์ ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบัน ได้ร่วมกันสร้างสรรค์ งานวาดเส้น และนำผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่มาร่วมจัดแสดงในโอกาสครบรอบ วันเกิดของท่านศาสตราจารย์ศิลป์ ในวันที่ 15 กันยายน 2545

ผลงานวาดเส้นของศิลปิน 122 คน ที่ได้นำมาจัดแสดงในครั้งนี้แบ่ง เป็น 2 ส่วนคือ ส่วนหนึ่งที่แสดง ณ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 15 กันยายน - 5 ตุลาคม 2545 และอีกส่วนจัดแสดง ณ แกลเลอรี พลาซ่า ถนนสีลม กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 10 - 30 ตุลาคม 2545 จากนั้นจะนำไปจัดแสดงเพื่อร่วมฉลอง 60 ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ หอศิลป์ส่วนภูมิภาค ในปี พ.ศ. 2546 ต่อไป

Rama IX Art Museum Foundation

หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ขอขอบขอบคุณศิลปิน คณาจารย์ ศิษย์เก่า และนักศึกษาปัจจุบันที่ได้ให้ความร่วมมือนำผลงานมาร่วมแสดง และขอขอบคุณสถาบันและองค์กรต่างๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานครั้งนี้จนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ และหวังว่าการจัด นิทรรศการ การจัดกิจกรรมประกอบ และการจัดทำข้อมูลเผยแพร่ในสื่อบัตร สิ่งพิมพ์ และสารสนเทศสมัยใหม่ จะได้สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมของศิษย์ในสถาบันให้ก้าวหน้ากว้างขวางต่อไป และ ผลงานจากโครงการนี้จะเป็หลักฐานทางประวัติศาสตร์ และก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ การศึกษาวิจัยในงานศิลปะและงานวิชาการศิลปะ ร่วมสมัยสืบไป

รองศาสตราจารย์ไชด์ มุกตมณี
ผู้อำนวยการหอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Rama IX Art Museum Foundation

Since year 1943 until nowadays, Silpakorn University has formally expansion of two new campuses. Sanam Chandra Palace Campus, was established in Nakhon Pathom Province. Of course, the first two faculties founded on this campus were the Faculty of Arts and the Faculty of Education and three more faculties were set up, namely, the Faculty of Science, the Faculty of Pharmacy including the Faculty of Industrial Technology Furthermore, a new campus is being pioneered in Phetchaburi Province During the first phase of the plan, two new faculties are being established, namely the Faculty of Management Science and the Faculty of Material Science and Product Development including the Faculty of Animal Science and Agricultural Industry

As the main principle, Silpakorn University has become a full grown art institution offering many qualified recipient of an art academic degree and artists who have excellence skills and experiences in creating all of

All drawings of 122 artists is separated to stage the exhibition in 2 following zones : Silpakorn University Art Gallery, Bangkok by the period of 15th September - 5th October 2002 and another of the Silom Galleria, Silom Road, Bangkok during 10th - 30th October 2002. In addition, all above - mentioned artworks will then exhibit in 2003 to celebrate in the Occasion of 60th Year Anniversary of Silpakorn University at many art galleries in up - country.

Finally, Art Centre, Silpakorn University would like to take this opportunity to express most sincere gratitude and thankfulness for all artists, professors, alumni, students and all supporting organisations who have contributed much valuable time and energy towards ensuring its success. Additionally, through the workshop, exhibition including all publications in catalogue and modern information technologies have a reflection in good relationship and collaboration under the theme of art and culture exchange between many apprentices in Silpakorn University by which lead to art and cultural development including all drawings works in this project have an advantage to be a historical evident and be useful to the field of art research in the future.

งานวาดเส้นร่วมสมัย

โครงการศิลปกรรมไทย เนื่องในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร

1. หลักการและเหตุผล

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ครูสอนศิลปะผู้มีเมตตาต่อศิษย์ เดิมเป็นประติมากรจากประเทศอิตาลี ชื่อ Prof. Corrado Feroci เดินทางเข้ามาประเทศไทยและดำรงตำแหน่งช่างปั้นประจำกรมศิลปากรกระทรวงวัง เมื่อ พ.ศ. 2466 เพื่อสร้างงานประติมากรรมอนุสาวรีย์ถวายพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

สภาพการณ์ของสังคมไทยในยุคสมัยนั้น หล่อหลอมชีวิตจิตใจและทัศนคติของท่านอาจารย์ให้ผูกพันกับศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความผูกพันกับลูกศิษย์และคนไทยในชีวิตความเป็นอยู่ ทำให้ท่านใช้เวลากว่าครึ่งชีวิตจากรวัยหนุ่มจนถึงสิ้นอายุขัยอยู่กับพวกเรา ท่านให้ความรู้แก่ลูกศิษย์และช่างศิลป์ของกรมศิลปากรจนกระทั่งคนเหล่านั้นมีความรู้ มีความสามารถทางด้านศิลปะอย่างหาตัวจับยาก ทั้งความรู้ในศิลปะแบบสากลและการถ่ายทอดบุคลิกของความเป็นไทยในผลงาน ท่านสั่งสอนอบรมให้กลุ่มของลูกศิษย์และช่างคนไทยร่วมมือกันสร้างอนุสาวรีย์และศิลปกรรมอันยิ่งใหญ่ที่สวนจิตรลดา แนวทางการให้ความรู้เช่นนี้ ท่านเน้นการเรียนรู้และความสามารถในด้านพื้นฐานแบบอะคาเดมี

มหาวิทยาลัยศิลปากร มีรากฐานมาจากโรงเรียนประณีตศิลปกรรมหรือโรงเรียนศิลปากรแผนกช่าง เพราะก่อตั้งขึ้นโดยเหตุที่ ฯพณฯ จอมพล ป.พิบูลสงคราม เดินทางมาเยี่ยมชมกิจการของโรงเรียนศิลปากรแผนกช่าง และนำแนวความคิดที่ได้พูดคุยกับท่านศาสตราจารย์ศิลป์ เสนอให้คณะรัฐมนตรียกฐานะโรงเรียนขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2486 มหาวิทยาลัยศิลปากรผ่านวิกฤติการณ์มาหลายยุคหลายสมัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งถือกำเนิดตั้งแต่นั้นมา หยั่งรากฝังแน่นมั่นคงขึ้นเรื่อย ๆ เติบโตเป็นสถาบันศิลปะของชาติ ผลิตรายได้ผู้มีความรู้ ผลิตรายวิชาการและศิลปินในระดับแนวหน้าที่มีความสามารถให้แก่สังคมไทยสร้างคนรุ่นแล้วรุ่นเล่าให้สืบทอดเจตนารมณ์ในการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และ

สร้างชื่อเสียงทำคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองมามากมาย และในปี พ.ศ. 2546 นี้ มหาวิทยาลัยศิลปากร จะมีอายุครบ 60 ปี ซึ่งถือเป็นโอกาสอันสำคัญที่จะได้รวบรวมผลงานศิลปินที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย จัดแสดงเผยแพร่ในวาระอันสำคัญนี้

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อรวบรวมผลงานศิลปกรรม ศิษย์เก่ามาจัดแสดง ร่วมเฉลิมฉลองในวาระ 60 ปี มหาวิทยาลัยศิลปากร

2.2 เพื่อจัดทำข้อมูลประวัติความเป็นมาของวงการศิลปกรรมไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2486 - 2546

2.3 เผยแพร่ความรู้ ความสามารถของศิลปินไทย ออกสู่สาธารณชน ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

3. สถานที่ดำเนินการ หอศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หอศิลป์เอกชน และ

4. ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี (2545 -2546)

พ.ศ. 2545

- เตรียมการเรื่องข้อมูล ประวัติศิลปิน การเชิญและการจัดเก็บข้อมูล
- เตรียมงานเบื้องต้นด้านเอกสาร สิ่งพิมพ์ประกอบนิทรรศการ

พ.ศ. 2546

- ดำเนินการเรื่องนิทรรศการ
- การจัดกิจกรรมประกอบนิทรรศการ

5. เป้าหมายของโครงการ

5.1 รวบรวมผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2486 - 2546

5.2 เกิดการสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรมขึ้นใน จำนวน 250 - 300 ชิ้น

5.3 สร้างศักยภาพของศิษย์เก่า และความร่วมมือเพื่อพัฒนาสถาบัน